

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

19 octombrie 2015

FLD nr. 105

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

MD-2004, mun. Chișinău,
str. Alexandru Lăpușneanu, nr. 28

SESIZARE

prezentată în conformitate cu articolul 25 lit. c) din Legea nr. 317-XIII din
13.12.1994 cu privire la Curtea Constituțională și articolele 38 alin.(1) lit. c) și 39
din Codul Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16.06.1995

Delia Tudor

L. Polihonci

M. Ciobanu

Mihaela Spătaru

Boța Iliona

Valeriu Ghilețchi

Mocanu George

Dr. Azoche

VL. Hotineanu

Chiril Gucinschi

Dan Băneanu

G. Spătaru

M. Spătaru

Spătaru

Spătaru

Spătaru

Spătaru

Spătaru

Spătaru

Spătaru

Spătaru

Spătaru

Spătaru

Spătaru

Gabriel

Yaf Yuse

Roșca Victor

Plesca

Oreangă Stela

Balan Ion

Francia Octavian

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA			
INTRARE NR. 39a			
19	10	20	15

I. SUBIECTUL SESIZĂRII

Fracțiunea Parlamentară a Partidului Liberal Democrat din Moldova

Republica Moldova, MD-2073, mun. Chișinău,
bulevardul Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.105, bir. 301
tel.: 022 280 383, www.parlament.md, www.pldm.md

II. OBIECTUL SESIZĂRII

1. Prezenta sesizare, înaintată Onoratei Curți în temeiul art.25 lit. g) și h) din Legea nr.317 din 13.12.1994 cu privire la Curtea Constituțională și art.38 alin.(1) lit. g) și h) din Codul jurisdicției constituționale, aprobat prin Legea nr. 502 din 16 iunie 1995, **are ca obiect de examinare exercitarea controlului constituționalității Hotărîrii Parlamentului nr. 172 din 15.10.2015 privind încuviințarea ridicării imunității parlamentare a deputatului în Parlament Vladimir Filat.**

III. LEGISLAȚIA PERTINENTĂ

3.2. Prevederile relevante ale Constituției (M.O. nr. 1/1, 1994), sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 7 Constituția, Lege Supremă

„Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.”

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 39 Dreptul la administrare

„(1) Cetățenii Republicii Moldova au dreptul de a participa la administrarea treburilor publice nemijlocit, precum și prin reprezentanții lor.

(2) Oricărui cetățean i se asigură, potrivit legii, accesul la o funcție publică.”;

Articolul 66 Atribuțiile de bază

„Parlamentul are următoarele atribuții de bază:

a) adoptă legi, hotărîri și moțiuni;

[...]”

Articolul 70 Incompatibilități și imunități

„[...]”

(3) Deputatul nu poate fi reținut, arestat, percheziționat, cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, sau trimis în judecată fără încuviințarea Parlamentului, după ascultarea sa.”

Articolul 74 Adoptarea legilor și hotărîrilor

„[...]”

(2) Legile ordinare și hotărîrile se adoptă cu votul majorității deputaților prezenți.

[...]”

Articolul 76 Intrarea în vigoare a legii

„Legea se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și intră în vigoare la data publicării sau la data prevăzută în textul ei. Nepublicarea legii atrage inexistența acesteia.”.

3.3. Prevederile relevante ale Legii nr.39 din 07.04.1994 despre statutul deputatului în Parlament, sunt următoarele:

Art.9. - (1) Imunitatea parlamentară are ca scop protejarea deputatului în Parlament împotriva urmărilor judiciare și garantarea libertății lui de gândire și de acțiune.

(2) Deputatul nu poate fi persecutat sau tras la răspundere juridică sub nici o formă pentru opiniile politice sau voturile exprimate în exercitarea mandatului.

Art.10. - (1) Deputatul nu poate fi reținut, arestat, percheziționat cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, sau trimis în judecată pe cauză penală ori contravențională fără încuviințarea prealabilă a Parlamentului după ascultarea sa.

(2) Cererea la reținere, arest, percheziție sau trimitere în judecată penală ori contravențională este adresată Președintelui Parlamentului de către Procurorul General. Președintele Parlamentului o aduce la cunoștință deputaților în ședință publică în cel mult 7 zile de la parvenirea acesteia și o trimite de îndată spre examinare Comisiei juridice, pentru numiri și imunități, care, în cel mult 15 zile, va constata existența unor motive temeinice pentru aprobarea cererii. Hotărîrea comisiei este adoptată prin votul secret a cel puțin jumătate plus unu din membrii ei.

(3) Procurorul General va depune în comisie toate documentele pe care acesta le solicită. În caz de refuz comisia va face apel în Parlament.

(4) Raportul comisiei este supus examinării și aprobării în Parlament imediat, în cel mult 7 zile de la prezentarea acestuia.

(5) Parlamentul decide asupra cererii Procurorului General cu votul secret al majorității deputaților aleși.

[...]

3.4. Prevederile relevante ale Regulamentului Parlamentului nr.797 din 02.04.1996, pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului, sunt următoarele:

Articolul 8. Comisia pentru efectuarea alegerii Președintelui Parlamentului

(1) Parlamentul, la propunerea fracțiunilor parlamentare, instituie o comisie pentru efectuarea alegerii Președintelui Parlamentului, care:

a) recepționează propunerile de desemnare a candidaților la funcția de Președinte al Parlamentului;

b) stabilește modelul și textul buletinului de vot;

c) asigură pregătirea și desfășurarea votării;

d) totalizează rezultatele votării, declară nevalabile buletinele care:

- nu sînt semnate și ștampilate de comisie;

- nu ilustrează intenția votantului;

- au toate numele candidaților radiate;

- au adăugate alte nume;

e) soluționează conflictele și litigiile apărute în timpul votării;

f) prezintă Parlamentului spre aprobare rezultatele votării.

(2) Membrii comisiei aleg președintele și secretarul comisiei.

(3) Ședința comisiei este deliberativă dacă la ea este prezentă majoritatea membrilor ei. Hotărîrile comisiei se adoptă cu votul majorității membrilor acesteia. Hotărîrile și procesele-verbale se semnează de președintele și secretarul comisiei și se ștampilează cu sigiliul Parlamentului Republicii Moldova.

Articolul 89. Modalitățile de vot

(1) Deputatul votează personal prin vot deschis sau secret.

(2) Votul deschis se exprimă prin ridicare de mîini, prin apel nominal sau prin mijloace electronice.

(3) Votul secret se exprimă prin buletine de vot pentru numiri în funcție și prin mijloace electronice, în cazul adoptării legilor și hotărîrilor.

(4) *Parlamentul hotărăște, la propunerea președintelui ședinței sau a deputaților, ce modalitate de vot va folosi, afară de cazul în care procedura de vot se stabilește prin Regulament.*

Art. 94. Imunitatea parlamentară

(1) *În conformitate cu prevederile constituționale, imunitatea parlamentară are ca scop protejarea deputatului în Parlament împotriva urmăririlor judiciare și garantarea libertății de exprimare a acestuia.*

(2) *Deputatul nu poate fi reținut, arestat, percheziționat, cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, sau trimis în judecată fără încuviințarea prealabilă a Parlamentului, după ascultarea sa.*

(3) *Inviolabilitatea nu se extinde asupra membrilor familiei deputatului.*

Art. 95. Cererea de ridicare a imunității parlamentare

(1) *În cazul în care deputatul a comis o infracțiune sau o contravenție, Procurorul General poate cere Parlamentului ridicarea imunității acestuia pentru a efectua măsuri procesuale de reținere, percheziționare, arestare sau trimitere în judecată.*

(2) *Cererea de ridicare a imunității deputatului în Parlament este adresată Președintelui Parlamentului.*

(3) *Președintele Parlamentului aduce la cunoștința deputaților cererea în plenul Parlamentului la ședința următoare de la data prezentării acesteia și o trimite imediat spre examinare Comisiei juridice, pentru numiri și imunități.*

Art. 97. Procedura de ridicare a imunității parlamentare

[...]

(6) *Parlamentul decide asupra cererii Procurorului General cu votul majorității deputaților aleși, exprimat secret.*

(7) *La votarea secretă, prevederile art.8 se vor aplica în mod corespunzător.*

(8) *Rezultatele votării secrete se perfectează prin hotărâre a Parlamentului, care va încuviința ridicarea imunității deputatului sau va respinge cererea Procurorului General.*

[...]

3.5. Prevederile relevante ale Legii nr.780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, sunt următoarele:

Articolul 4. Principiile de bază ale legiferării

(1) *Actul legislativ trebuie să corespundă prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, principiilor și normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, inclusiv legislației comunitare.*

(2) *Actul legislativ trebuie să corespundă dispozițiilor constituționale și să fie în concordanță cu cadrul juridic existent, cu sistemul de codificare și unificare a legislației.*

(3) *La elaborarea, adoptarea și aplicarea actului legislativ se respectă principiile:*

- a) oportunității, coerenței, consecvenței și echilibrului între reglementările concurente;
- b) consecutivității, stabilității și predictabilității normelor juridice;
- c) transparenței, publicității și accesibilității.

Articolul 11. Hotărârile

„(1) *Hotărârile Parlamentului sînt acte legislative subordonate legilor, se adoptă cu votul majorității deputaților prezenți, dacă prin Constituție nu este prevăzută o altă majoritate, și nu se supun procedurii de promulgare. Hotărârile cu caracter individual și alte hotărâri care nu conțin norme de drept pot fi examinate fără a fi supuse tuturor procedurilor prealabile în organele de lucru ale Parlamentului.*

(2) *Hotărârile Parlamentului se adoptă:*

[...]

d) pentru aprobarea altor acte care nu conțin norme de drept;
[...]"

4. Prevederile relevante ale actelor internaționale, sunt următoarele:

4.1. Prevederile relevante ale **Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, amendată prin protocoalele adiționale la această Convenție** (încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950 și ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 1298-XIII din 24 iulie 1997, M.O. nr. 54-55/502, 1997), sunt următoarele:

Articolul 17. Interzicerea abuzului de drept

Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugere adrepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de această convenție.

4.2. Prevederile relevante ale **Pactului internațional cu privire la drepturile civile și politice** (adoptată de Adunarea Generală a Națiunilor Unite la 16 decembrie 1966, ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 217-XII din 28 iulie 1990), sunt următoarele:

Articolul 3

Statele părți la prezentul Pact se angajează să asigure dreptul egal legal al bărbaților și al femeilor de a se bucura de toate drepturile civile și politice enunțate în prezentul Pact.

Articolul 9

1. Orice individ are dreptul la libertatea și securitatea persoanei sale. Nimeni nu poate fi arestat sau deținut în mod arbitrar. Nimeni nu poate fi privat de libertatea sa decât pentru motive legale și în conformitate cu procedura prevăzută de lege.

[...]

IV. EXPUNEREA ARGUMENTELOR ADUSE ÎN SPRIJINUL OBIECTULUI SESIZĂRII

4.1. Competența Curții Constituționale

a. Conform prevederilor art. 25 lit. h) din Legea nr. 317 din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și art. 38 alin. (1) lit. h) din Codul jurisdicției constituționale, aprobat prin Legea nr. 502 din 16 iunie 1995, fracțiunea parlamentară este subiect cu drept de sesizare a Curții Constituționale.

b. În HCC nr.8 din 20.05.2013, Curtea a reținut că potrivit articolul 135 alin.(1)

lit.a) din Constituție, Curtea Constituțională dispune că aceasta:

„[...] exercită, la sesizare, controlul constituționalității [...] hotărârilor Parlamentului [...]”

c. Potrivit dispozitivul Hotărârii Curții Constituționale nr.29 din 21.12.2010 a menționat expres: „Actele cu caracter individual, emise de Parlament, de Președintele Republicii Moldova și de Guvern, [...] – pot face obiect al controlului constituționalității sub aspectul formei și procedurii de adoptare.”;

d. Totodată potrivit HCC nr. 8 din 20.09.2013 „art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție abilităază instanța de jurisdicție constituțională cu controlul constituționalității **tuturor actelor adoptate de Parlament**, fără a face distincție între actele normative și cele **individuale**.”;

4.2. Solicitarea ridicării mandatului și adoptarea hotărârii Parlamentului

a. În ședința plenară a Parlamentului din data de 15 octombrie 2015, Procurorul General Corneliu Gurin, a cerut de la tribuna centrală a Forului Legislativ ridicarea imunității de deputat a Președintelui Frațiuni parlamentare a Partidului Liberal Democrat din Moldova, domnul Vladimir Filat, pentru un șir de învinuiri enunțate expres, **și contrar prezumției nevinovăției**.

b. Acordarea cuvîntului Procurorului General, de către Președintele Parlamentului, pe marginea acestui subiect, cît și enunțarea cererii de ridicare a imunității de către Procurorul General **violează expres** procedura parlamentară consfințită în **art.10 alin. (2) al Legii nr.39 din 07.04.1994 despre statutul deputatului în Parlament și art. 95 alin.(2) și (3) al Regulamentului Parlamentului**. Fapt care, în consecință juridică a viciat întreaga procedură de adoptare a **Hotărîrii Parlamentului** pentru ridicarea imunității, despre ce ne vom referi mai detaliat mai jos.

c. După finalizarea cererii de ridicare a imunității deputatului Vladimir Filat, Președintele Parlamentului a solicitat în regim de urgență să fie convocată ședința Comisiei parlamentare juridice, numiri și imunități, pentru examinarea cererii și emiterea avizului (raportului). Acest fapt s-a efectuat cu o deosebită urgență, domnul Vladimir Filat, fiind practic lipsit ilegal de un termen rezonabil pentru invitarea avocaților apărării, studierii materialelor pentru pregătirea unei poziții de apărare, studierea suficientă a materialelor etc., deși termenii procedurali din Regulamentul Parlamentului stabilesc termeni rezonabili pentru examinarea și efectuarea procedurii respective.

d. Cu aceeași urgență nemaipomenită, Președintele Parlamentului a inclus în ordinea de zi subiectul cu privire la ridicarea imunității, fiind totodată, încălcată și procedura de votare, stabilită expres în articolele **89 alin.(4), art.97 alin.(6)-(8) ale Regulamentului Parlamentului**.

e. Art. 2 al Hotărîrii are următorul conținut:

„Se încuviințează ridicarea imunității parlamentare pentru reținere, arestare, percheziție și trimitere în judecată penală a deputatului în Parlament domnului Vladimir Filat.”

Sintagma de „*trimitere în judecată penală*” a unei persoane care încă nu este pus sub învinuire penală, este nimic altceva decît **violarea flagrantă a prezumției nevinovăției** – consfințită în **articolul 21 al Legii Supreme a Republicii Moldova**.

4.3. Încălcarea procedurii de adoptare

a. Evidențiem că la baza statului de drept, consacrat de art.1 alin. (3) din Constituție, este **principiul legalității**. Astfel, nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică (art.7 din Constituția Republicii Moldova).

b. În acest context, remarcăm că legalitatea, ca principiu de bază al statului de drept, presupune **conformitatea normei sau a actului juridic cu normele superioare care stabilesc condiții de procedură privind edictarea normelor juridice**. Comportamentul legal vizează atât activitatea de legiferare a Parlamentului, **cît și stabilirea normelor interne de organizare și funcționare, care au o conexiune directă cu procesul legiferării**.

c. Astfel, reiterăm necesitatea examinării cazului dat prin prisma jurisprudenței anterioare a Înaltei Curți, sub aspectul competenței autorității de a adopta actul respectiv și al **procedurii de adoptare**.

d. Potrivit articolul 66 lit.a) din Constituție, Parlamentul adoptă trei categorii de acte: legi, hotărâri și moțiuni.

e. Dezvoltând normele constituționale, articolul 11 alin.(2) lit.d) și e) din Legea privind actele legislative nr. 780 prevăd că hotărârile Parlamentului se adoptă pentru aprobarea **altor acte care nu conțin norme de drept** și în alte domenii care nu necesită adoptarea de legi.

f. Totodată, art.97 alin.(6) și (8) din Regulamentul Parlamentului stabilește că „Parlamentul decide asupra cererii Procurorului General **cu votul majorității deputaților aleși, exprimat secret.**” precum și „**Rezultatele votării secrete se perfectează prin hotărîre a Parlamentului, care va încuviința ridicarea imunității deputatului sau va respinge cererea Procurorului General.**”.

g. Astfel, sub aspect procedural au fost încălcate prevederile **art.10 alineatele (2) și (5) ale Legii nr.39 din 07.04.1994 despre statutul deputatului în Parlament, care stabilesc că:**

„**Art.10. - (1) Deputatul nu poate fi reținut, arestat, percheziționat cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, sau trimis în judecată pe cauză penală ori contravențională fără încuviințarea prealabilă a Parlamentului după ascultarea sa.**

(2) Cererea la reținere, arest, percheziție sau trimitere în judecată penală ori contravențională **este adresată Președintelui Parlamentului** de către Procurorul General. **Președintele Parlamentului o aduce la cunoștință deputaților în ședință publică în cel mult 7 zile de la parvenirea acesteia și o trimite de îndată spre examinare Comisiei juridice, pentru numiri și imunități, care, în cel mult 15 zile, va constata existența unor motive temeinice pentru aprobarea cererii. Hotărîrea comisiei este adoptată prin votul secret a cel puțin jumătate plus unu din membrii ei. [...]**

(5) **Parlamentul decide asupra cererii Procurorului General cu votul secret al majorității deputaților aleși. [...]**

h. Totodată, procesul de adoptare a fost viciat și prin violarea prevederilor legale consfințite în **art.89 alin. (4), art. 95 alin. (2) și (3), art. 97 alin. (6)-(8) din Regulamentul Parlamentului:**

Articolul 89. Modalitățile de vot

(1) Deputatul votează personal prin vot deschis sau secret.

(2) Votul deschis se exprimă prin ridicare de mâini, prin apel nominal sau prin mijloace electronice.

(3) Votul secret se exprimă prin buletine de vot pentru numiri în funcție și prin mijloace electronice, în cazul adoptării legilor și hotărîrilor.

(4) **Parlamentul hotărâște, la propunerea președintelui ședinței sau a deputaților, ce modalitate de vot va folosi, afară de cazul în care procedura de vot se stabilește prin Regulament.**

Art. 95. Cererea de ridicare a imunității parlamentare

(1) În cazul în care deputatul a comis o infracțiune sau o contravenție, Procurorul General poate cere Parlamentului ridicarea imunității acestuia pentru a efectua măsuri procesuale de reținere, percheziționare, arestare sau trimitere în judecată.

(2) **Cererea de ridicare a imunității deputatului în Parlament este adresată Președintelui Parlamentului.**

(3) **Președintele Parlamentului aduce la cunoștința deputaților cererea în plenul Parlamentului la ședința următoare de la data prezentării acesteia și o trimite imediat spre examinare Comisiei juridice, pentru numiri și imunități.**

Art. 97. Procedura de ridicare a imunității parlamentare

[...]

(6) **Parlamentul decide asupra cererii Procurorului General cu votul majorității deputaților aleși, exprimat secret.**

(7) **La votarea secretă, prevederile art.8 se vor aplica în mod corespunzător.**

(8) **Rezultatele votării secrete se perfectează prin hotărîre a Parlamentului, care va încuviința ridicarea imunității deputatului sau va respinge cererea Procurorului General.**

[...]

j. Încălcarea normelor expuse mai sus, are ca efect și violarea **art. 4 alin. (2) al Legii nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative**, care stabilește că:

[...]

(2) Actul legislativ trebuie **să corespundă dispozițiilor constituționale și să fie în concordanță cu cadrul juridic existent**, cu sistemul de codificare și unificare a legislației.

În acest context, actul contestat contravine și normelor de tehnică legislativă, și nu doar sub aspect de procedură de adoptare.

k. În lumina celor expuse mai sus, remarcăm faptul că Procurorul General a încălcat și prevederile legale când a prezentat cererea de ridicare a imunității de la tribuna principală a Parlamentului Republicii Moldova și nu a adresat-o Președintelui Parlamentului, după cum prevede norma legală. Totodată, Președintelui Parlamentului a violat norma legală prin care se stabilește că cererea Procurorului General trebuie să fie adusă personal (de către speaker) „la cunoștință deputaților”.

k. În același timp, o altă gravă violare a procedurii legislative a fost comisă în ceea ce privește modalitatea de vot. Astfel, potrivit art. 10 alin. (5) ale Legii nr. despre statutul deputatului în Parlament și art. 97 alin. (6), (7) și (8) al Regulamentului Parlamentului, **Parlamentul era obligat să decida asupra cererii Procurorului General cu votul secret al majorității deputaților aleși**.

l. Această obligație nu rezultă doar din articolele menționate mai sus, dar și din stipularea expresă a art.89 a Regulamentului Parlamentului, care stabilește modalitățile de vot. Astfel, potrivit alineatului (4) al art. 89, „**Parlamentul hotărăște, la propunerea președintelui ședinței sau a deputaților, ce modalitate de vot va folosi, afară de cazul în care procedura de vot se stabilește prin Regulament**”. Respectiv, norma legală menționează expres că **Parlamentului nu avea dreptul** să modifice procedura de vot, **utilizând votul deschis în locul celui prescris de lege – votul secret**.

În acest context, în jurisprudența sa Înalta Curte de Jurisdicție Constituțională a statuat premisa că **o normă trebuie interpretată în sensul în care permite aplicarea ei, și nu în sensul în care se exclude aplicarea ei**. Astfel, odată ce Parlamentul a stabilit ca regulă votul secret pentru ridicarea imunității, nu este posibil să eviți aplicarea acesteia fără a fi încălcat principiul legalității.

m. Din normele constituționale și legale invocate, concluzionăm că actul contestat, fiind adoptat de Parlament la propunerea Președintelui Parlamentului, după prezentarea cererii, contrar normelor legale, de către Procurorul General și votată de către Parlament prin vot deschis, sub formă de hotărâre, **nu corespunde cerințelor prevăzute de articolele 66 lit.a) din Constituție și 10 alin. (5) ale Legii despre statutul deputatului în Parlament și art.97 alin.(6), (7) și (8) al Regulamentului Parlamentului**.

o. În aceste condiții, constatăm că ridicarea mandatului deputatului în Parlament, domnul Vladimir Filat, a avut loc fără respectarea cerințelor și exigențelor normelor legale.

p. În lumina celor expuse, Hotărârea Parlamentului nr. 172 din 15 octombrie 2015 privind încuviințarea ridicării imunității parlamentare a deputatului în Parlament Vladimir Filat, **contravine dispozițiilor articolelor 1 alin. (3), 21 și 66 lit.j) din Constituția Republicii Moldova, precum și prevederilor actelor legislative în domeniu**.

4.4. Precedente de jurisdicție constituțională

a. Onorata Curte, în practica sa jurisdicțională de multiple ori s-a pronunțat deja asupra importanței aspectului de corectitudine și respectare a procedurii de adoptare a actelor Parlamentului. Astfel, în acest sens, vom remarca HCC nr. 8 din 20 mai 2013, HCC nr. 28 din 20.09.2013, HCC nr. 27 din 20.09.2013 ș.a.

V. CERINȚELE SUBIECTULUI SESIZĂRII

a. În corespundere cu art.25¹ al Legii cu privire la Curtea Constituțională, *acțiunea actelor contestate și care au fost sesizate în modul corespunzător*, care afectează sau se referă la [...] *drepturile și libertățile fundamentale ale omului, democrația și pluralismul politic, actelor cu caracter individual emise de Parlament, Președintele Republicii Moldova sau de Guvern, care se referă la persoanele oficiale de stat exponente ale unui interes public și/sau politic deosebit, poate fi suspendată pînă la soluționarea în fond a cauzei* cu emiterea unei decizii sau hotărîri definitive.

În Hotărîrea nr.10 din 16.04.2010, pct.5, Curtea Constituțională, bazîndu-se pe jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, a făcut o strictă delimitare între statutul juridic al persoanelor oficiale de stat, *exponente ale unui interes politic deosebit*, și cel al persoanelor oficiale de stat, exponente ale unui interes public deosebit. Astfel, în prima categorie se includ **persoanele ce dețin funcții politice în cadrul instituțiilor politice, care sînt eminamente persoane politice** și care în exercitarea atribuțiilor trebuie să manifeste loialitate și consecvență pentru realizarea scopurilor politice. Astfel, Prim-ministrul, miniștrii (alte funcții și persoane) trebuie să dea dovadă de consecvență, loialitate și atașament politic față de programul de guvernare, pentru îndeplinirea căruia au fost investiți în funcțiile respective. **Afirmația este valabilă și pentru deputații care ocupă funcții de conducere în structurile organizatorice ale Parlamentului.**

Or, în speță dl V.Filat, pe lângă faptul că este Președintele Partidului Liberal Democrat din Moldova, totodată este Președintele al Frațiunii Parlamentare a PLDM, iar fracțiunile parlamentare conform Regulamentului Parlamentului fac parte din structura organizatorică a Parlamentului, după conducerea Parlamentului și Biroul permanent al Parlamentului. Pe cale de consecință, considerăm că este absolute firesc să fie dispusă suspendarea acțiunii actului contestat deoarece vizează o persoană eminamente politică

b. În contextul argumentelor aduse în sprijinul obiectului sesizării, precum și în temeiul art.135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, art. 24 și art. 25 lit h) din Legea nr. 317 din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și art. 38 alin. (1) lit h) și art. 39 din Codul jurisdicției constituționale, aprobat prin Legea nr. 502 din 16 iunie 1995,

SOLICITĂM

Onoratei Curți de Jurisdicție Constituțională:

1) Admiterea spre examinare a prezentei Sesizări;

2) Suspendarea acțiunii Hotărîrii Parlamentului nr. 172 din 15.10.2015, în temeiul art. 7¹ al Codului Jurisdicției Constituționale nr. 502 din 16.06.1995, **pînă la soluționarea în fond a cauzei.**

3) Exercițarea controlului constituționalității Hotărîrii Parlamentului nr. 172 din 15.10.2015 privind încuviințarea ridicării imunității parlamentare a deputatului în Parlament Vladimir Filat;

4) Avînd în vedere că sesizarea se referă la un obiect care afectează în mod direct drepturile și libertățile fundamentale ale omului, solicităm respectuos Onoratei Curți să examineze posibilitatea examinării cît mai urgente a prezentei Sesizări.

Cu cea mai înaltă considerație pentru Onorata Curte,

**FRAȚIUNEA PARLAMENTARĂ A PARTIDULUI
LIBERAL DEMOCRAT DIN MOLDOVA**

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE

privind încuviințarea ridicării imunității parlamentare a deputatului în Parlament Vladimir FILAT

În temeiul art. 70 alin. (3) din Constituție, art. 95 și 96 din Regulamentul Parlamentului și al art. 10 din Legea despre statutul deputatului în Parlament,

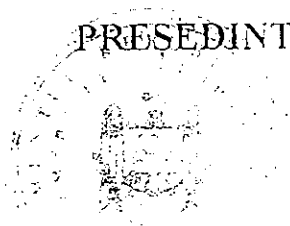
Parlamentul adoptă prezenta hotărîre.

Art. 1. – Se acceptă cererea Procurorului General cu privire la ridicarea imunității parlamentare a deputatului în Parlament Vladimir FILAT.

Art. 2. – Se încuviințează ridicarea imunității parlamentare pentru reținere, arestare, percheziție și trimitere în judecată penală a deputatului în Parlament Vladimir FILAT.

Art. 3. – Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării.

PRESEDINTELE PARLAMENTULUI

ANDRIAN CANDU

Chișinău, 15 octombrie 2015.
Nr. 172.

ПАРЛАМЕНТ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

о даче согласия на лишение парламентского иммунитета
депутата Парламента Владимира ФИЛАТА

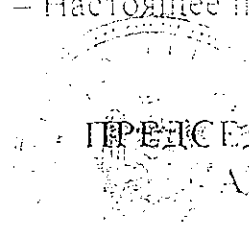
На основании части (3) статьи 70 Конституции, статей 95 и 96 Регламента Парламента и статьи 10 Закона о статусе депутата Парламента

Парламент принимает настоящее постановление.

Ст. 1. — Согласиться с заявлением Генерального прокурора о лишении парламентского иммунитета депутата Парламента Владимира ФИЛАТА.

Ст. 2. — Дать согласие на лишение парламентского иммунитета для задержания, ареста, обыска и привлечения к уголовной ответственности депутата Парламента Владимира ФИЛАТА.

Ст. 3. — Настоящее постановление вступает в силу со дня принятия.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ПАРЛАМЕНТА
АНДРИАН КАНДУ

Кишинэу, 15 октября 2015 г.
№ 172.